

Temat: Argument a przykład

(lekcja języka polskiego w klasie VII lub VIII)

Jolanta Fąfrowicz

Konsultant ds. nauczycieli języka polskiego

Cele lekcji

- będziesz wiedział, czym jest argument
- będziesz znał budowę argumentu
- odróżnisz argument od przykładu
- sformułujesz samodzielnie poprawnie zbudowany argument

Umiejętność poprawnej argumentacji jest bardzo ważna zarówno w dyskusji, jak i w redagowaniu różnych form wypowiedzi pisemnych (krótszych i dłuższych). Na kolejnych slajdach zobaczcie przykłady zadań z *Informatora o egzaminie ósmoklasisty*, które sprawdzają tę umiejętność.

Ogłoszenie

- Zredaguj **ogłoszenie** na szkolną stronę internetową, w którym zachęcisz koleżanki i kolegów do obejrzenia rekonstrukcji historycznej turnieju rycerskiego. **Użyj dwóch argumentów.** Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Przemówienie

Napisz **przemówienie**, w którym zachęcisz rówieśników do czytania książek. W przemówieniu przywołaj przykład bohatera z lektury obowiązkowej, którego życie zmieniło się pod wpływem książek, i napisz, na czym ten wpływ polegał. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Artykuł

Zbliża się setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. Przygotowujecie numer gazetki szkolnej poświęcony tej rocznicy. Napisz **artykuł** pt. „Czy warto czytać książki o przeszłości Polski?” Odwołaj się do wybranej książki z listy lektur obowiązkowych oraz do innego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Rozprawka

Każdy jest w życiu za kogoś lub za coś odpowiedzialny. Napisz **rozprawkę**, w której rozważysz, na czym polegała odpowiedzialność wybranych przez Ciebie bohaterów literackich. Odwołaj się do przytoczonego fragmentu Małego Księcia, całego utworu Antoine'a de Saint-Exupéry'ego oraz do innego wybranego tekstu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Przykład pytania otwartego (wymaga uzasadnienia)

Czy odbicie Rudego, bohatera *Kamieni na szaniec*, z rąk wroga, można nazwać czynem mężnym, czy – odważnym? **Uzasadnij** swoją odpowiedź, odwołując się do treści lektury.

uzasadnić — uzasadniać «poprzeć coś dowodami, argumentami»

Czym, według Ciebie, jest argumentacja? Co to znaczy argumentować?

DYSKUSJA

Co to jest argumentacja?

Wypowiedź podejmowana w celu uzasadnienia określonego (Twojego) poglądu i próby przekonania innych do swoich racji/ stanowiska.

Co to jest argumentacja?

Argumentować to znaczy uzasadniać słuszność postawionej tezy (twierdzenia, które trzeba udowodnić), wspierać ją argumentami (dowodami).

Argument to fakt lub okoliczność przytaczana celem potwierdzenia lub obalenia tezy.

Jak zredagować skuteczny argument?

Argument to dowód, uzasadnienie jakiegoś sądu, opierające się na **przesłankach** (faktach, założeniach) prowadzących do określonego wniosku (**konkluzji**).

Uzasadnienie powinno zawierać logicznie poprawne **argumenty** (czyli stwierdzenia poparte **przykładami**) za przyjętym rozwiązaniem problemu oraz odnosić się **wnikliwie** do **wszystkich elementów** wymienionych np. w poleceniu.

Budowa argumentu = argument – rozwinięcie – przykład

- **Argument** to stwierdzenie uzasadniające lub obalające tezę.
- **Rozwinięcie** – „rozwija” rozważania/twierdzenie
- **Przykład** to fakt lub zdarzenie fikcyjne ilustrujące argument, pomagające wyjaśnić jego znaczenie oraz **wspierające argumentację**. Przykład powinien stanowić dowód na to, że sformułowane stwierdzenie jest prawdziwe.

W „szkolnej” formie wypowiedzi argumentacyjnej najczęściej będziesz odwoływał się do przykładów z lektur!

Budowa argumentu = argument – rozwinięcie – przykład

Argument: Marzenia mają sprawczą moc..

Rozwinięcie: Jeśli w coś głęboko wierzymy, i bardzo chcemy, by to się stało, los sam doprowadzi nas do upragnionej rzeczy lub zdarzenia.

Przykład: Przykładem ilustrującym to zdarzenie jest historia miłości Wacława i Klary z komedii *Zemsta* Aleksandra Fredry...



ARGUMENT

Budowa argumentu

Rozwinięcie: Marzenia, myślę, że każdy człowiek je ma. Odzwierciedlają one nasze pragnienia, potrzeby. Coś, co chcielibyśmy, aby się spełniło. Brak marzeń oznaczałby u ludzi brak ambicji, bo przecież do czego dążyć, jeśli niczego się nie pragnie.

Argument: Uważam, że jeśli człowiek czegoś naprawdę chce, to robi wszystko, aby to osiągnąć.

Przykład (z lektury): Ania Shirley, bohaterka książki „Ania z Zielonego wzgórza”, napisanej przez Lucy Maud Montgomery [...] Dziewczynka dzień w dzień wyobrażała sobie rodzinę, u której zamieszka na stałe. Marzyła o miejscu, gdzie naprawdę ją pokochają i będą traktować jak własną córkę. W końcu trafiła do Maryli i Mateusza, samotnych starszych ludzi, którzy przyjęli ją z otwartymi ramionami i „ujarzmili” jej wybuchowy temperament.

ARGUMENT: Książki bardzo często skłaniają nas do refleksji na temat naszych związków z ojczyzną, miejscem, w którym się urodziliśmy, spędzili dzieciństwo.

ROZWINIĘCIE: Nie zdajemy sobie sprawy z tego, czym są dla nas te miejsca i jak wyglądałoby bez nich nasze życie

PRZYKŁAD: Weźmy na przykład nowelę Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik”. Opisuje ona historię Polaka, który musiał wyemigrować z ukochanej ojczyzny z powodu ciężkiej sytuacji w kraju. Kiedy po latach rozłąki z krajem dostaje tajemniczą paczkę, w której znajduje literatura polska, wrusza się do łez i zaczytuje w niej godzinami. Strofy „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, zapisany w nich obraz ojczyzny, to źródło wzruszeń, które powodują, że bohater wraca do ojczystych stron całym sercem i zapomina o całym świecie. Ojczyzna jest dla niego tak ważna, że zapomina nawet o obowiązkach i nie zapala latarni. Zaniedbanie doprowadza do katastrofy, ale nawet taka sytuacja uświadamia nam, jak silna jest tęsknota za ojczyzną, co znaczy oddalenie od niej i do czego może prowadzić.

POLECENIE

Zaproponuj własne *rozwiniecie* poniższego argumentu

Argument: Książki bardzo często skłaniają nas do refleksji na temat naszych związków z ojczyzną.

Rozwiniecie

PRZYKŁAD: Weźmy na przykład nowelę Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik”. Opisuje ona historię Polaka, który musiał wyemigrować z ukochanej ojczyzny z powodu ciężkiej sytuacji w kraju. Kiedy po latach rozłąki z krajem dostaje tajemniczą paczkę, w której znajduje literatura polska, wzrusza się do łez i zaczytuje w niej godzinami. Strofy „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, zapisany w nich obraz ojczyzny, to źródło wzruszeń, które powodują, że bohater wraca do ojczystych stron całym sercem i zapomina o całym świecie. Ojczyzna jest dla niego tak ważna, że zapomina nawet o obowiązkach i nie zapala latarni. Zaniedbanie doprowadza do katastrofy, ale nawet taka sytuacja uświadamia nam, jak silna jest tęsknota za ojczyzną, co znaczy oddalenie od niej i do czego może prowadzić.

Argument a przykład

Przepisz treść argumentu do zeszytu i uzupełnij jego kolejne elementy tak, by całość tworzyła spójną część rozprawki pt. **KAŻDY CZŁOWIEK POTRZEBUJE PRZYJACIELA**

Argument: Kiedy człowiek ma kłopoty, może liczyć na wsparcie przyjaciela.

Rozwinięcie:.....

.....

Przykład (z lektury):

.....

.....

Przykład a argument. Błędne konstrukcje wypowiedzeń

~~Moim pierwszym argumentem jest powieść....~~

~~Argumentem potwierdzającym moją tezę jest bohater....~~

~~Kolejnym argumentem są wydarzenia.....~~

Informacja zwrotna na zakończenie lekcji

Na dzisiejszej lekcji dowiedziałem się...
Zrozumiałem...

Bibliografia

1. Podstawa programowa kształcenia ogólnego z komentarzem. Szkoła podstawowa język polski.
2. Informator o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku 2018/2019. *Centralna Komisja Egzaminacyjna Warszawa 2017.*
- 5 . <https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/>
6. . Maria Grażyna Szepe, Typy argumentów, ORE Sztuka argumentowania, materiały ORE
7. Osiągnięcia uczniów kończących gimnazjum w roku 2017 w województwie opolskim,
https://oke.wroc.pl/wp-content/uploads/library/File/pdfy/16_SprGim_2017.pdf
8. Egzamin ósmoklasisty. Vademecum nauczyciela. Język polski, ORE Warszawa 2018